

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 19.09.1967, sp. zn. 1 Tz 40/67, ECLI:CZ:NS:1967:1.TZ.40.1967.1

Číslo: 13/1968

Právní věta:

I. Ze znění § 22 odst. 2 tr. zák. z r. 1950 vyplývá, že smyslem tohoto ustanovení bylo doplnit prvý trest druhým trestem tak, aby oba tresty dohromady v souhrnu tvořily jeden trest rovnající se trestu úhrnnému ve smyslu § 22 odst. 1 téhož trestního zákona.

Tentýž smysl má i § 35 odst. 2 tr. zák. o trestu souhrnném.

Společným cílem obou citovaných ustanovení tedy bylo a je, aby předchozí trest s dodatkovým (v souhrnu) nebo souhrnný trest tvořil jednotu, jako by šlo o trest úhrnný. Znamená to tedy, že odsouzený při dodatkovém nebo souhrnném trestu musí být zásadně ve stejné situaci jako v případě trestu úhrnného, tj. jako by o všech spáchaných trestných činech bylo rozhodnuto v jednom řízení.

II. Proto také vzhledem ke znění čl. VII odst. 5 rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 9. května 1965 nelze považovat za druhé odsouzení takový rozsudek, jímž byl uložen trest dodatkový nebo souhrnný.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 19.09.1967

Spisová značka: 1 Tz 40/67

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Amnestie, Ukládání trestu

Předpisy: 86/1950 Sb. § 22 odst. 1

§ 22 odst. 2

§ 35 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem obvodního soudu ze dne 21. ledna 1966 sp. zn. 2 T 171/65 byl obviněný uznán vinným trestným činem podílnictví ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví podle § 134 odst. 1 písm. a) tr. zák. a trestným činem odnětí věci hospodářskému určení podle § 116 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. Za

to byl obviněnému uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 2 roků nepodmíněně s tím, že bude vykonán ve druhé nápravně výchovné skupině a podle § 55 odst. 1 písm. c) tr. zák. bylo vysloveno propadnutí zajištěných věcí.

Usnesením Městského soudu ze dne 18. února 1966 sp. zn. 4 To 78/66 bylo odvolání obviněného podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

Podle skutkových zjištění uvedených v rozsudku obvodního soudu se obviněný dopustil trestného činu podílnictví ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví podle § 134 odst. 1 písm. a) tr. zák. v r. 1963. V páchání trestného činu odnětí věcí hospodářskému určení podle § 116 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. obviněný pokračoval do července 1965.

Usnesením okresního soudu ze dne 25. října 1966 sp. zn. 4 Nt 184/66 bylo podle § 368 tr. ř. rozhodnuto, že obviněný není účasten amnestie presidenta republiky ze dne 9. 5. 1965.

Stížnost obviněného podanou proti tomuto usnesení zamítl krajský soud svým usnesením ze dne 18. listopadu 1966 sp. zn. 4 To 548/66 podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. jako bezdůvodnou.

Ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu Nejvyšší soud zrušil usnesení obou soudů a okresnímu soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud podle § 267 odst. 1 tr. ř. přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona, kterou podal předseda Nejvyššího soudu, správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo a shledal, že byl porušen zákon.

Okresní soud odůvodnil své usnesení o použití amnestie tím, že obviněný pokračoval v trestné činnosti, pro kterou byl odsouzen a spočívající v přechovávání kůží i po 9. 5. 1965, tedy ještě po vyhlášení amnestie. Z toho důvodu se na obviněného amnestie nevztahovala.

Toto odůvodnění soudu prvního stupně nebylo správné, neboť bylo v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Ze skutkových zjištění uvedených v rozsudku obvodního soudu výše uvedeném je patrné, že obviněný byl odsouzen pro dva trestné činy, z nichž jeden - a to trestný čin podílnictví ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví podle § 134 odst. 1 písm. a) tr. zák. - byl spáchán v r. 1963, tedy před vyhlášením amnestie z 9. 5. 1965.

Krajský soud v odůvodnění svého usnesení sice poukázal na výše uvedené okolnosti s tím, že odůvodnění uvedené v usnesení soudu prvního stupně nebylo správné, přesto však stížnost obviněného zamítl. Svůj závěr odůvodnil tím, že obviněnému byly v posledních deseti letech přede dnem amnestie pravomocně dvakrát uloženy nepodmíněné tresty odnětí svobody, takže podle čl. VII odst. 5 rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 9. 5. 1965 je z použití amnestie vyloučen. Přitom v odůvodnění usnesení neuvedl, o která předchozí odsouzení obviněného konkrétně šlo.

Uvedený závěr krajského soudu není správný.

Podle čl. VII odst. 5 rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 9. 5. 1965 byly vyloučeny z použití amnestie osoby, jímž byly v posledních deseti letech přede dnem tohoto rozhodnutí za úmyslné trestné činy pravomocně uloženy alespoň dvakrát nepodmíněné tresty odnětí svobody.

Z popisu rejstříku trestů je patrné, že obviněný byl v trestní věci 3 T 635) 57 lidového soudu trestního odsouzen dne 7. března 1958 pro trestný čin spekulace podle § 134a odst. 1 tr. zák. z r. 1950 po novele k trestu odnětí svobody na jeden rok nepodmíněně a v trestní věci 2 T 400/57 téhož soudu

dne 31. července 1958 pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. c) odst. 2 písm. a) a odst. 3 tr. zák. z r. 1950 k trestu odnětí svobody v trvání 6 roků.

Vzhledem k těmto dvěma odsouzením, z nichž ke druhému došlo pro závažnější trestnou činnost v krátkém časovém odstupu po prvním odsouzení, bylo povinností okresního soudu rozhodujícího o použití amnestie podle § 368 tr. ř. vyžádat a provést důkaz trestními spisy o uvedených předchozích odsouzeních obviněného.

Ze spisu 2 T 400/57 býv. lidového soudu trestního lze totiž zjistit, že obviněný byl rozsudkem tohoto soudu ze dne 31. července 1958 ve spojení s rozsudkem krajského soudu ze dne 30. září 1958 sp. zn. 14 To 485/58 odsouzen pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 3 tr. zák. z r. 1950 k trestu odnětí svobody na 6 let s použitím § 22 odst. 2 tr. zák. z r. 1950 jako trestu dodatkovému k trestu uloženému obviněnému rozsudkem lidového soudu trestního v Praze ze dne 7. března 1958 sp. zn. 3 T 635/57.

Ze znění § 22 odst. 2 tr. zák. z r. 1950 vyplývá, že smyslem tohoto ustanovení bylo doplnit prvý trest druhým trestem tak, aby oba tresty dohromady v souhrnu tvořily jeden trest rovnající se trestu úhrnnému ve smyslu § 22 odst. 1 téhož tr. zák. Cílem citovaného ustanovení tedy bylo, aby předchozí trest s dodatkovým trestem tvořil (v souhrnu) jednotu, jakoby šlo o trest úhrnný. Znamená to tedy, že odsouzený při dodatkovém trestu musí být zásadně ve stejné situaci jako v případě trestu úhrnného, tj. jako by o všech spáchaných trestných činech bylo rozhodnuto v jednom řízení, neboť o druhu a výměře trestu nemůže rozhodovat nahodilá okolnost, zda se řízení o sbíhajících trestných činech konalo společně či odděleně. Proto také vzhledem ke znění čl. VII odst. 5 rozhodnutí presidenta republiky o amnestii ze dne 9. 5. 1965 nelze považovat za druhé odsouzení takový rozsudek, jímž byl uložen trest dodatkový.

Proto měly být tresty odnětí svobody uložené obviněnému v předchozích rozsudcích pokládány vzhledem k znění § 22 odst. 2 tr. zák. z r. 1950 z hlediska použití ustanovení čl. VII odst. 5 rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 9. 5. 1965 za trest jediný.

Vzhledem k těmto skutečnostem pak u obviněného přicházelo v úvahu použití amnestie pokud jde o trestný čin podílnictví ke škodě majetku v socialistickém vlastnictví podle § 134 odst. 1 písm. a) tr. zák., který byl spáchán přede dnem 9. 5. 1965. Z toho důvodu bylo třeba nejprve rozhodnout podle ustanovení § 370 odst. 1 tr. ř. o změně výměry trestu.

Proto byl usnesením krajského soudu, jímž byla zamítnuta stížnost obviněného, porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. ve vztahu k čl. VII odst. 5 rozhodnutí presidenta republiky o amnestii ze dne 9. 5. 1965, neboť rozhodl bez náležitého objasnění okolností týkajících se předchozích odsouzení obviněného.

Nejvyšší soud proto po vyslovení porušení zákona v uvedených směrech obě vadná usnesení zrušil. V dalším přikázal okresnímu soudu vzhledem k tomu, že bude třeba rozhodovat i podle § 370 odst. 1 tr. ř. o změně výměry trestu, aby věc znovu projednal a rozhodl.